

SĄNAUDŲ APSKAITOS IR APSKAITOS ATSKYRIMO METINĖ ATASKAITA UŽ 2016 M.

TURINYS

1. VADOVYBĖS PAREIŠKIMAS.....	3
2. AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	4
3. SĄNAUDŲ APSKAITOS IR APSKAITOS ATSKYRIMO PRINCIPAI.....	5
4. PROTINGUMO KRITERIJŲ ATITINKANČIOS INVESTICIJŲ GRAŽOS NUSTATYMAS.....	13
5. NAUDOJAMO KAPITALO IR PROTINGUMO KRITERIJŲ ATITINKANČIOS INVESTICIJŲ GRAŽOS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA.....	19
6. VERSLO VIENETŲ PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA.....	20
7. VERSLO VIENETŲ NAUDOJAMO KAPITALO ATASKAITA.....	21
8. VERSLO VIENETŲ FAKTINĖS NAUDOJAMO KAPITALO GRAŽOS ATASKAITA.....	22

LR Ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g.2 A, Vilnius

2017-05-30 Nr. 4A-83/1.6-09.2

**VADOVYBĖS PAREIŠKIMAS, PATVIRTINANTIS SĄNAUDŲ APSKAITOS IR
APSKAITOS ATSKYRIMO SISTEMOS ATITIKIMĄ TEISĒMS AKTAMS**

Patvirtinu, kad AB Lietuvos radio ir televizijos centro sąnaudų apskaitos sistema ir apskaitos atskyrimo sistema bei su jomis susijusi pateikiama informacija ir metiniame apskaitos atskyrimo ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija atitinka sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo įpareigojimų įgyvendinimą reglamentuojančius tiesiogiai taikomus Europos Sajungos teisės aktus, Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių, patvirtintų Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 7 d. įsakymą Nr. 1V-360 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-1164 „Dėl sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ ir 2011 m. balandžio 7 d. įsakymą Nr. 1V-361 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 1V-738 „Dėl apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ bei 2015 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 686 „Dėl Lietuvos nacionalinio radio ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radio ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ nuostatas ir kitus sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo įpareigojimų įgyvendinimą reglamentuojančius teisės aktus.

Generalinis direktorius

Remigijus Šeris

II. AB LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS CENTRO 2015 METŲ SĄNAUDŲ APSKAITOS IR APSKAITOS ATSKYRIMO SISTEMOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

AB Lietuvos radio ir televizijos centro (toliau – Bendrovė) 2016 m. teikiamų paslaugų sąnaudų apskaitos ataskaita (toliau – Ataskaita) Ryšių reguliavimo tarnybai yra teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) direktorius 2011 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. 1V-360 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktooriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-1164 „Dėl sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytą sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ ir 2011 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. 1V-361 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktooriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 1V-738 „Dėl apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Taisyklės) nustatytais apskaitos principais ir remiantis veiklos rūšimis pagrįsta sąnaudų apskaitos sistema (ang. Activity Based Costing, toliau – ABC). Sąnaudų apskaitos sistema veikia MS Excel programinėje įrangoje.

Ataskaitose pateikti tikslūs duomenys atitinkantys Bendrovės metinėje finansinėje atskaitomybėje teikiamą informaciją. Bendrovės 2016 m. finansinė atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – TFAS), priimtus taikyti Europos Sajungoje.

2016 m. atlikti loginiai pakeitimai aprašyti Sąnaudų apskaitos sistemos pokyčių ataskaitoje.

2016 m. Sąnaudų apskaitos sistemoje, lyginant su 2015 m., atlikti pokyčiai dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 1 d. nutarimo Nr. 686 „Dėl Lietuvos nacionalinio radio ir televizijos radio ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdaivimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radio ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“.

Informacija, susijusi su Sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimu paskelbta AB Lietuvos radio ir televizijos centro internetiniame tinklalapyje (<http://www.telecentras.lt/apie-mus/veiklos-ataskaitos/>).

Komercine paslaptimi nelaikoma bendrovės metinė finansinė atskaitomybė ir informacija pagal LR teisės aktus, kuri turi būti skelbiama viešai.

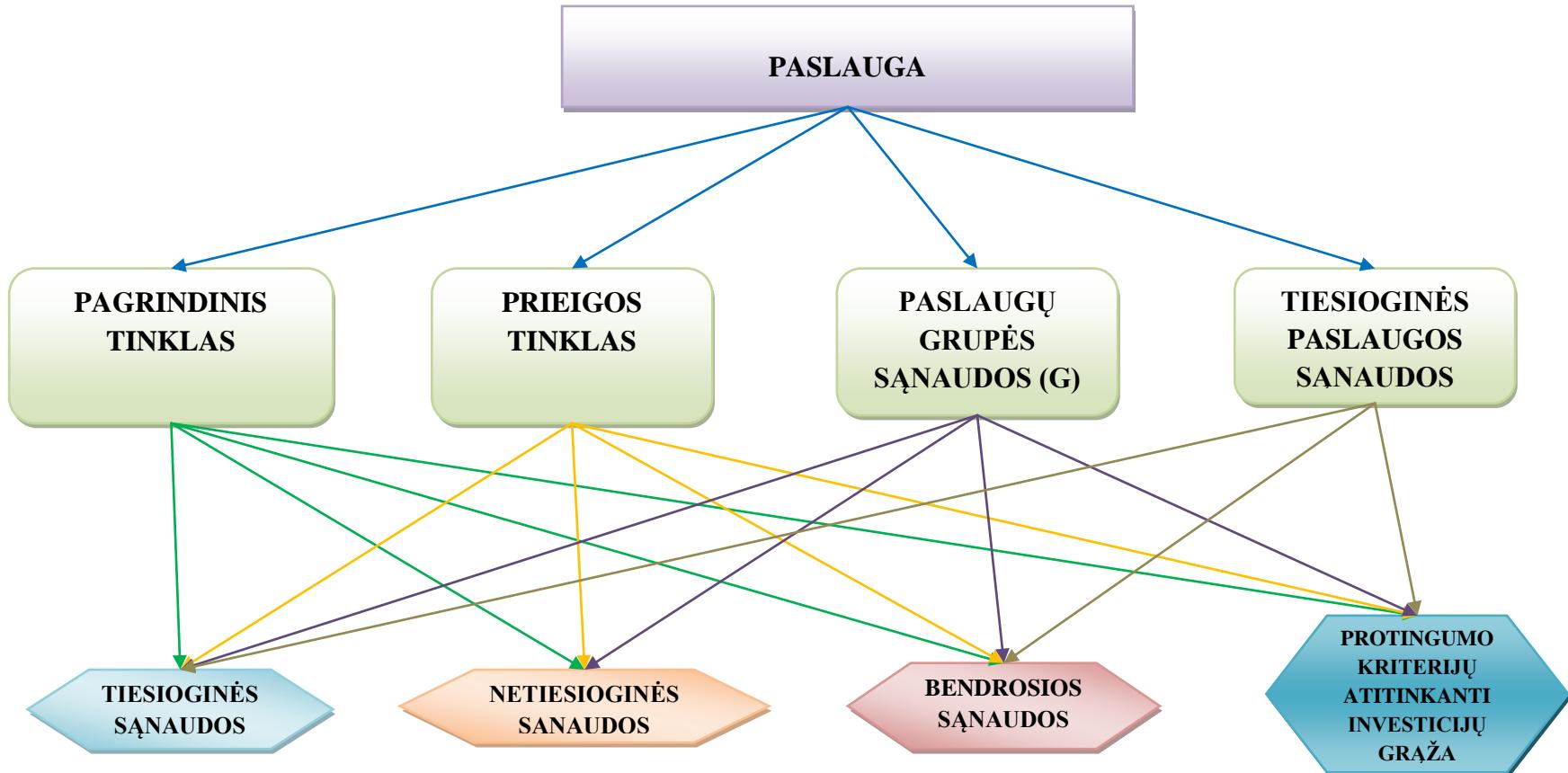

PASLAUGŲ KAINOS STRUKTŪRA

3.4. PAJAMŲ PERKĖLIMAS IŠ VERSLO VALDYMO SISTEMOS „NAVISON“® APSKAITOS SISTEMA IR JŲ PRISKYRIMAS GALUTINĒMS PASLAUGOMS

Bendrovė veikloje patiriamas pajamas vertina, vadovaudamasi patvirtintu sąskaitų planu ir buhalterinės apskaitos registro užregistruotais įrašais, kuriais remiantis buvo sudaryta finansinė atskaitomybė.

Įdiegiant sąnaudų apskaitos sistemą, buhalterinės apskaitos registruose pajamų duomenys, vadovaujantis teisingumo principu, perkeliami į sukurtą sąnaudų apskaitos sistemą.

Didžiosios knygos pajamų sąskaitose esantys duomenys perkeliami į sąnaudų sistemą, kurioje sudaryta galimybė identifikuoti buhalterinėje apskaitoje naudojamą pajamų sąskaitą (pagal patvirtintą buhalterinės apskaitos sąskaitų planą), ir perkeltas konkretus pajamų dydis.

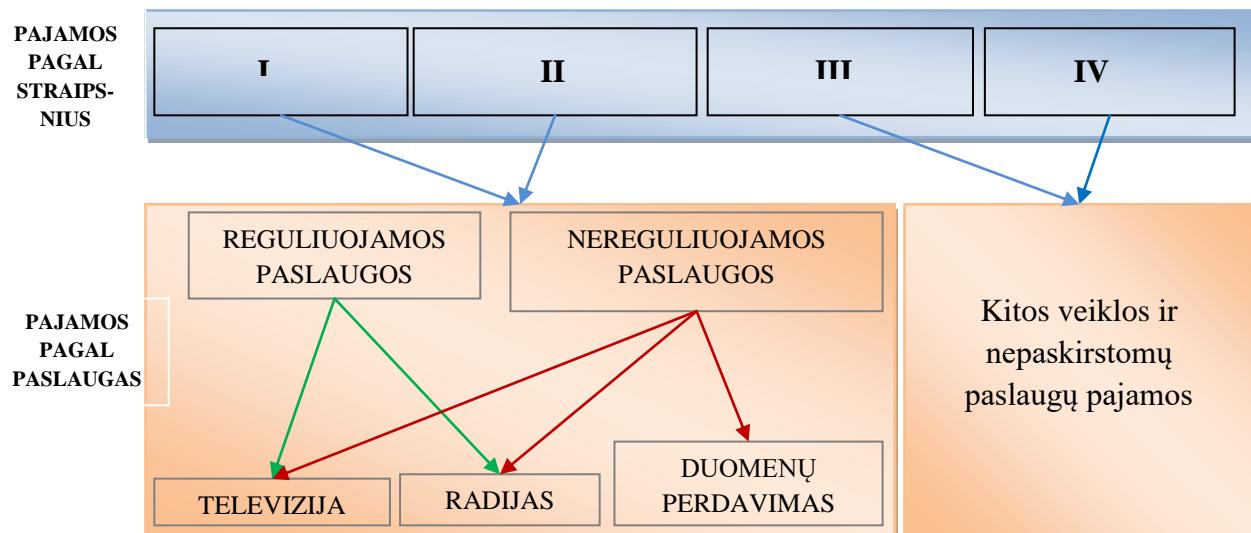
Pajamų straipsnius bendrovė išskyre vadovaudamasi pajamų priežastingumo principu, pagal kurį pajamas suskirstė į:

- TV, radijo siuntimo bei įrangos talpinimo, DP paslaugų pajamos;
- Kitos veiklos ir nepaskirstomų paslaugų pajamos.

Ataskaitinio laikotarpio pajamos yra paskirstytos tiesiogiai galutinėms paslaugoms, sudarančioms verslo vienetus, remiantis atsiskaitymų su klientais sistemos įrašais ir sąskaitų informacija. Ši informacija buvo renkama ir sisteminama MS Excel programinės įrangos pagalba.

Reguliuojamų paslaugų pajamų paskirstymas paslaugoms pateiktas schema:

PAJAMŲ PASKIRSTYMAS

PAJAMŲ STRAIPSNIAI:

- I – TV, RADIJO SIUNTIMO IR PRIEIGOS PASLAUGŲ PAJAMOS
- II – DUOMENŲ PERDAVIMO PASLAUGŲ PAJAMOS
- III – KITOS VEIKLOS PASLAUGŲ PAJAMOS
- IV – NEPASKIRSTOMŲ PASLAUGŲ PAJAMOS

3.5. TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PAGAL ATSKIRUS VERSLO VIENETUS NUSTATYMAS

Bendrovė veikloje naudojamo turto ir įsipareigojimų vertes vertina, vadovaudamasi patvirtintu sąskaitų planu ir buhalterinės apskaitos registruose užregistruotais jrašais, kuriais remiantis sudaroma finansinė atskaitomybė.

Šie duomenys iš buhalterinės apskaitos registruoja perkeliami į saudų apskaitos sistemą. Kiekvieną ketvirtį turto ir įsipareigojimų vertes perkeliamame į sistemą ir susisteminių duomenis gauname kapitalo apimties aritmetinį vidurkį pagal kurį yra skirtoma protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža.

Bendrovės turtas susideda iš šių dedamujų:

- ilgalaikis turtas:
  - materialus turtas;
  - nematerialus turtas;
  - finansinis turtas;
  - kitas materialus turtas.
- trumpalaikis turtas:
  - atsargos;
  - prekės, skirtos perparduoti;
  - ilgalaikis turtas, skirtas perparduoti;
  - išankstiniai mokėjimai;
  - nebaigtos vykdyti sutartys;
  - pirkėjų įsiskolinimas;
  - gautinos sumos;
  - kitas trumpalaikis turtas;
  - pinigai ir pinigų ekvivalentai.
- mokėtinis sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai:
  - skolos tiekėjams;
  - gauti išankstiniai apmokėjimai;
  - pelno mokesčio įsipareigojimai;
  - su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;
  - atidėjiniai;
  - mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai.

Kiekviename ilgalaikio turto, trumpalaikio turto bei trumpalaikių įsipareigojimų sudėtinė dalis paskirstoma verslo vienetams proporcingai naudojamo kapitalo apimties aritmetiniam vidurkiui esančiam tame verslo vienete.

Apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančią grąžą Telecentras turi įvertinti:

- kapitalo apimtį;
- kapitalo kainą (kapitalo kaštus).

Kapitalo apimtimi vadinama veikloje naudojamų finansavimo šaltinių (nuosavų ir skolintų lėšų) suma. Bendrovės kapitalas gali būti apskaičiuotas pagal balansines vertes ataskaitiniais metais:

$$K = E + D ;$$

čia: K – naudojamas kapitalas;

E – nuosavas kapitalas (nepaskirstytas pelnas, akcijos, kt.);

D – skolintas kapitalas (paskolos, lizingas, kt.).

Telecentro veikloje naudojamo kapitalo apimtis apskaičiuojama, kaip nuosavo ir skolinto kapitalo suma, atitinkanti balansinę lygybę:

$$K_t = E + D = FA + CA - CL - PR ;$$

čia: K – veikloje naudojamo kapitalo apimtis;

E – nuosavas kapitalas;

D – skolintas kapitalas;

FA – ilgalaikis turtas;

CA – trumpalaikis turtas;

CL – trumpalaikiai įsipareigojimai;

PR – atidėjimai;

t – ataskaitiniai metai.

Nustatant ROI, bendrovė veikloje naudojamo kapitalo apimtį apskaičiuoja, kaip kiekvieno ataskaitinio laikotarpio ketvirčio pabaigoje naudoto kapitalo apimčių aritmetinį vidurkį. Remiantis kiekvieno verslo vieneto apskaičiuota kapitalo apimtimi bei pasiektu konkrečios veiklos rezultatu (veiklos pelnu), yra apskaičiuojama veikloje naudojamo kapitalo grąža:

$$KG_g = \frac{P_g - BS_g}{K_g} = \frac{VP_g}{K_g} ;$$

čia: KG – verslo vieneto kapitalo grąža;

P – verslo vieneto pajamos;

BS – verslo vieneto suteiktų paslaugų savikaina;

VP – veiklos rezultatas (veiklos pelnas ar nuostolis);

K – verslo vieneto kapitalas;

g – verslo vienetas pagal paslaugų grupę.

- Telecentro kapitalo kaštų norma prilyginama vidutiniams svertiniams kapitalo kaštams. Nustatant vidutinius kapitalo kaštus WACC, laikomasi šio eiliškumo:
- nustatomas kiekvieno kapitalo šaltinio lyginamasis svoris bendrame įmonės kapitale arba apskaičiuojama kapitalo struktūra;
  - apskaičiuojama kiekvieno lėšų šaltinio kaina;
  - apskaičiuojama vidutinė svertinė visų kapitalo šaltinių kaina.

Kapitalo kaina apskaičiuojama, kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina:

$$WACC = R_E * w_E + R_D * w_D ;$$

- čia: WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina (proc.);
 w_E – nuosavo kapitalo dedamoji;
 w_D – skolinto kapitalo dedamoji;
 R_E – nuosavo kapitalo kaina (proc.);
 R_D – skolinto kapitalo kaina (proc.).

Kapitalo struktūra yra suprantama kaip kiekvieno finansavimo šaltinio dalis visame kapitale.

$$w = wE + wD ;$$

- čia: w – kapitalo šaltinių visuma, visuomet $w = 1$;
 wE – nuosavo kapitalo dalis;
 wD – skolinto kapitalo dalis.

Kapitalo struktūrinių dalių nustatymas:

$$w_E = \frac{E}{K} ;$$

- čia: wE – nuosavo kapitalo dalis;
E – nuosavybės apimtis kapitale;
K – naudojamas kapitalas.

$$w_D = \frac{D}{K} ;$$

- čia: wD – skolinto kapitalo dalis;
D – skolos apimtis kapitale;
K – naudojamas kapitalas.

Skaičiuojant bendrovės vidutinius kapitalo kaštus, būtina įvertinti pelno mokesčio įtaką. Pelno mokesčis sumažina skolinto kapitalo kaštus pelno mokesčio tarifu. Tuomet kapitalo kaštų apskaičiavimas atliekamas taip:

$$WACC = wE * RE + wD * RD * (1 - T);$$

čia: WACC – svertiniai kapitalo kaštai;

wE – nuosavo kapitalo dalis visame kapitale;

wD – skolinto kapitalo dalis visame kapitale;

RE – nuosavo kapitalo kaina;

RD – skolinto kapitalo kaina (svertinė paskolų palūkanų norma);

T – pelno mokesčis, išreikštas koeficientu.

Remiantis aukščiau išdėstytais duomenimis, apskaičiuojama vidutinė svertinė kapitalo kaina. Apskaičiuojama reikalaujama akcininkų nuosavybės grąža po mokesčių:

$$Re = 0,90\% + 1 * (7,28\% - 0,90\%) = \mathbf{7,28\%};$$

Apskaičiuojama WACC norma po mokesčių:

$$WACC = 98,9\% * 7,28\% + 1,1\% * 0,00\% * (1 - 15,00\%) = \mathbf{7,20\%}.$$

NAUDOJAMO KAPITALO IR PROTINGUMO KRITERIJŲ ATITINKANČIOS INVESTICIJŲ GRĄŽOS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

Balanso straipsnis		Naudojamas kapitalas, tūkst.EUR	Svertinė kapitalo kaina, proc.	Protингumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, tūkst.EUR
1.	Ilgalaikis turtas	25 275,5	7,20 %	1 819,8
2.	Trumpalaikis turtas	11 710,7		843.1
3.	Trumpalaikiai įsipareigojimai	8 832,7		635.9
4.	Atidėjimai	257,7		18.6
	Iš viso:	27 895,6		2 008.4

VERSLO VIENETŲ PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA

Eil. Nr.	Verslo vieneto pavadinimas	Pajamos, tūkst.EUR	Sąnaudos, tūkst.EUR	Protinumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, tūkst.EUR	Veiklos rezultatas, tūkst.EUR
1.	Antžeminės skaitmeninės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų rinka	3 473,0	2 307,5	533,3	1 165,5
2.	Prieigos prie antžeminės televizijos įrangos paslaugų rinka	728,7	597,5	175,9	131,1
3.	Prieigos prie antžeminės analoginės radijo įrangos paslaugų rinka	555,8	350,2	110,8	205,6
4.	Nereguliuojamos paslaugos*	12 082,6	14 075,4	1 543,3	-1 992,8
5.	Kitos veiklos paslaugos**	4 610,6	3 505,6	-354,9	1 105,1
	Iš viso:	21 450,7	20 836,2	2 008,4	614,5

PASTABOS:

*Itrauktos nereguliuojamos antžeminės analoginės radijo transliacijų perdavimo paslaugos bei kitos elektroninių ryšių paslaugos;

**Kitos veiklos paslaugų rezultatą įtakojo padidėjusios sąnaudos, susijusios su perkainuotu turtu (dėl TFAS), kiti nepaskirstomi kaštai.

VERSLO VIENETŲ NAUDOJAMO KAPITALO ATASKAITA

Eil. Nr.	Verslo vieneto pavadinimas	Ilgalaikis turtas, tūkst.EUR	Trumpalaikis turtas, tūkst.EUR	Trumpalaikiai įsipareigojimai, tūkst.EUR	Naudojamas kapitalas, tūkst.EUR
1.	Antžeminės skaitmeninės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų rinka	6 251,9	1 226,4	70,7	7 407,6
2.	Prieigos prie antžeminės televizijos įrangos paslaugų rinka	2 079,5	382,7	19,5	2 442,7
3.	Prieigos prie antžeminės analoginės radijo įrangos paslaugų rinka	1 324,2	229,6	15,1	1 538,7
4.	Nereguliuojamos paslaugos	14 950,8	9 407,3	2 922,6	21 435,4
5.	Kitos veiklos paslaugos	669,1	464,7	6 062,6	-4 928,9
Iš viso:		25 275,5	11 710,7	9 090,5	27 895,6

VERSLO VIENETŲ FAKTINĖS NAUDOJAMO KAPITALO GRĄŽOS ATASKAITA

Eil. Nr.	Verslo vieneto pavadinimas	Veiklos rezultatas (pelnas arba nuostolis), tūkst.EUR	Verslo vieneto veikloje naudojamas kapitalas, tūkst.EUR	Faktinė verslo vieneto veikloje naudojamo kapitalo grąža, proc.
1.	Antžeminės skaitmeninės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų rinka	1 165,5	7 407,6	15,7%
2.	Prieigos prie antžeminės televizijos įrangos paslaugų rinka	131,1	2 442,7	5,4%
3.	Prieigos prie antžeminės analoginės radijo įrangos paslaugų rinka	205,6	1 538,7	13,4%
4.	Nereguliuojamos paslaugos	-1 992,8	21 435,4	-9,3%
5.	Kitos veiklos paslaugos	1 105,1	-4 928,9	-22,4%
	Iš viso:	614,5	27 895,6	2,2%